

Troms fylkeskommune
Romssa fylkkasuohkan
Tromssan fylkinkomuuni

Tromsvekstavtale

for Hålogalandsregionen 2025–2028

1 Innledning

Tromsvekstavtalen er en samarbeidsavtale mellom Troms fylkeskommune og Hålogalandsrådet. Avtalen angir overordnede mål og strategier for samfunnsutvikling og identifiserer innsatsområder for samarbeidet mellom Hålogalandsrådet og Troms fylkeskommune.

Tromsvekstavtalen bygger på eksisterende samarbeidsstrukturer og tar utgangspunkt i muligheter og utfordringer i Hålogalandsregionen.

Det skal utarbeides 2-årige handlingsplaner som beskriver nærmere oppfølging, milepæler og evaluering av samarbeidet.

2 Overordnet mål for avtalen

Skape samhandling for Hålogalandsregionen som en attraktiv bo -og arbeidsmarkedsregion, der folk ønsker å bo og arbeide.

3 Kunnskapsgrunnlag og prosess

Tromsvekstavtalen for Hålogalandsregionen er forankret i regional planstrategi for Troms 2025-2028, Regional Transportplan for Troms 2022-2033 (RTP) og strategi for næringsutvikling Troms 2023-2028. Tromsvekstavtalen følger også opp de kompetansepoltiske mål fastsatt i Kompetansestrategi Troms 2023-2028. Videre bygger avtalen på Hålogalandsrådet «Strategisk plan for vekst og utvikling 2025-2027».

Informasjon om medvirkningsprosess følger som vedlegg 1 til avtalen.

Et utviklingsbilde av Hålogalandsregionen ligger som vedlegg 2 til avtalen. Utviklingsbildet baserer seg på kunnskapsgrunnlaget til Regional planstrategi for Troms 2025-2028 og «Troms i tall», statistikkbanken til Troms fylkeskommune.¹

4 Innsatsområder og delmål

Tromsvekstavtalen har fire innsatsområder med tilhørende delmål og strategier.

Delmålene beskriver avtalepartenes felles mål for Hålogalandsregionen. Strategiene beskriver veien til målene.

Innsatsområde 1 – Befolkningsutvikling

Delmål 1.1: Styrke Hålogaland som bo- og arbeidsmarkedsregion.

- Samarbeid for å utvikle hele Hålogalandsregionen, der byer og tettsteder fungerer som drivkrefter for hele sitt omland og hvor en i fellesskap møter boligutfordringene i regionen.
- Tilrettelegge for et koordinert samarbeid på tvers av fylkesgrensa mellom Troms og Nordland, slik at infrastrukturen og transporttilbudet i hele Hålogalandsregionen styrkes. Dette samarbeidet skal bidra til mer effektiv transport, bedre tjenester for innbyggerne og økt regional utvikling.

Delmål 1.2: Sikre tilstrekkelig og kvalifisert arbeidskraft og økt sysselsetting i Hålogalandsregionen, gjennom kreativt samspill og samhandling om de gode metodene.

- Utvikle og gjennomføre fleksible opplæringsmodeller innen videregående opplæring og høyere yrkesfaglig utdanning.
- Videreutvikle Fagarbeiderløftet til å gjelde for flere fagområder og utvikle kortere yrkesrettede kurs i samarbeid med næringslivet, for å raskt møte etterspørselen etter spesifikke ferdigheter.
- Iverksette karriereveiledning som en systematisk og integrert del av opplæring og arbeidsliv, for å sikre at arbeidslivet får den kompetanse de trenger, og den enkelte kan ta kvalifiserte valg.
- Styrke vertskapsrollen til Troms gjennom samhandling mellom fylkeskommunen, kommunene og Forsvaret i forhold til Forsvarets utdanningsbehov.

Delmål 1.3: Attraktive lokalsamfunn der ungdom og unge voksne inkluderes i utdanning og arbeidsliv for innflytelse, engasjement og deltakelse.

- Tilrettelegge for at festivaler, arrangementer og arenaer samhandler, for slik å bygge identitet og tilhørighet.
- Samarbeid for å skape ringvirkninger av arrangementer og festivaler med regional og internasjonal profil.
- Bidra til smarte løsninger som fremmer mobilitet og gjør sosiale møteplasser mer tilgjengelige for alle.
- Legge til rette for godt integreringsarbeid overfor flyktninger, som inkluderer utdanning, arbeid og lyst til å bli i regionen.

Innsatsområde 2 – Styrket samfunns- og arealplanarbeid, inkludert tilrettelegging for grønne industriområder

Delmål 2.1: Styrket planarbeid i kommunene, der klimamål, naturmangfold og bærekraftig samfunns, - og næringsutvikling sees i sammenheng.

- Tilrettelegge for et tettere plansamarbeid mellom kommunene i Hålogalandsregionen, som grunnlag for bærekraftig samfunns- og næringsutvikling.
- Samhandling, tidlig medvirkning og koordinering i regionale og kommunale planprosesser.
- Sammen med kommunene identifisere utfordringer og muligheter i Hålogalandsregionen, som grenseregion, blant annet i arbeidet med regional plan for fornybar energi og for bærekraftig arealplanlegging.

Innsatsområde 3 – Grønn omstilling og kommunenes rolle i arbeidet med klimatilpasning og omstilling til lavutslippssamfunn

Delmål 3.1: Samhandling for å oppnå klimamålene.

- Samarbeid om utviklings- og næringsprosjekter basert på fortrinn, muligheter og utfordringer i Hålogalandsregionen. Oppmerksomhet på kunnskap, kontinuitet og sammenhenger.
- Felles kunnskap om klimaendringer, arealstatistikk og status på klimagassutslipp i Hålogalandsregionen.
- Samarbeid om mer effektiv ressursbruk og sirkulærøkonomi for å redusere utslipp av klimagasser, skape arbeidsplasser og bidra til et grønt næringsliv.
- Avtalepartene tilrettelegger for initiativ og samskaping rundt energieffektivisering, i forlengelse av Mulighetsstudien: Energifremtiden i Hålogaland, Vesterålen og Lofoten.²

Innsatsområde 4 – Forsvaret

Delmål 4.1: Positive ringvirkninger for samfunns- og næringsliv i Hålogalandsregionen, som følge av Forsvarets tilstedeværelse og oppbygging.

Strategier:

- Legge til rette for en helhetlig samfunnsutvikling i Hålogalandsregionen som følge av Forsvarets aktivitet og tilstedeværelse, med fokus på transport, kollektivtilbud, boligbygging, familieliv og fast bosetting
- Bidra til at kommunene er gode vertskap for Forsvaret.
- Styrke leverandørindustrien og næringslivet i Hålogalandsregionen med tanke på leveranser til Forsvaret.

5 Avtalepartenes oppfølging av avtalen

5.1 Struktur for strategisk samhandling

Det etableres en fast møtestruktur mellom politisk og administrativ ledelse i Troms fylkeskommune og Hålogalandsrådet. Hålogalandsrådet inviterer til to møter årlig, et fysisk og et digitalt.

Avtalepartene skal, i saker der det foreligger samstemthet, jobbe for å styrke rammebetingelsene for utviklingen i Hålogalandsregionen og fylket som helhet. Dette inkluderer et politisk samarbeid overfor regjeringen, prosesser i EU, samt overfor øvrige regionale aktører og i sammenhenger der avtalepartene er representert.

Hovedfokus for samhandlingen er en helhetlig og sømløs utvikling av hele Hålogalandsregionen, der en utnytter de sentrale driverne for verdiskaping, ser regionen under ett og møter flaskehalsen i fellesskap. Dette inkluderer en strukturert og konstruktiv dialog omkring fylkesgrensa.

Videre vil sentrale tema være:

- Sikre utvikling av Harstad/Narvik lufthavn Evenes.
- Ivareta egen utvikling, med nok kraft og nettkapasitet.
- Desentralisering av statlige arbeidsplasser.
- Styrke rammevilkårene for lokal matproduksjon, både innen landbruk og sjømat.
- Reiselivsutviklingen.

5.2 – Administrativ oppfølging

Det utarbeides 2-årig handlingsplan som beskriver nærmere tiltak for oppfølging av de fire innsatsområdene. Handlingsplanen skal inneholde milepæler for samarbeidet.

Hver av avtalepartene oppnevner administrative koordinatorene i Troms fylkeskommune og Hålogalandsrådet. Koordinatorene skal tilrettelegge for møtene mellom Troms fylkeskommune og Hålogalandsrådet, jmfør kapittel 5.1.

Koordinatorene har i tillegg et overordnet ansvar for avtalen.

I henhold til Kommuneloven er Tromsvekstavtalen ikke juridisk eller økonomisk forpliktende for konkrete bevilgninger eller tiltak. Partene har likevel gjensidig forpliktet seg til å sette av tilstrekkelig administrative ressurser til å følge opp avtalen.

Troms fylkeskommunens innsats og dialog overfor enkeltkommunene utgjør ikke en del av Tromsvekstavtalene, men ligger som del av fylkeskommunens ordinære oppgaveportefølje.

6 Langsiktige effekter og evaluering

Sammen med annen innsats og satsninger er det et mål om følgende langsiktige effekter av Tromsvekstavtalen for Hålogalandsregionen.

Langsiktige resultater:

- Sterkere politisk påvirkningskraft mot nasjonalt nivå.
- Økt sysselsetting og bosetting i Hålogalandsregionen.
- Et arbeidsliv med tilgang på kompetansearbeidskraft tilpasset regionen.
- Tettere samarbeid omkring samferdsel og infrastruktur rundt fylkesgrensa.
- Redusere utenforskap.
- Godt integreringsarbeid overfor flyktninger.
- Attraktive lokalsamfunn med sosiale møteplasser som samhandler og er tilgjengelig for bredden av befolkningen i Hålogaland.
- Samarbeid om utviklingsprosjekter som oppnår støtte nasjonalt og internasjonalt.
- Oppdaterte samfunns- og arealplaner og mer effektive planprosesser lokalt og regionalt.
- Gjøre kommunene rigget til grønne industrietableringer.
- Reduksjon av klimagassutslipp
- Energieffektivisering.
- Lokalt og regionalt næringsliv med økte leveranser til Forsvaret.

Det legges opp til en midtveisevaluering av Tromsvekstavtalen i 2026, der fylkeskommunen og Hålogalandrådet vurderer fremdrift i forhold til handlingsplan for 2025- 2026. Eventuelle nødvendige justeringer innarbeides i handlingsplan 2027-2028.

Sluttevaluering gjennomføres i 2028, der både kvantitative resultater og kvalitative tilbakemeldinger samles og gjennomgås av Troms fylkeskommune og Hålogalandrådet. Troms fylkeskommune har hovedansvar for evalueringen.

Tromsø/Narvik,

Kristina Torbergsen
Fylkesordfører i Troms

Rune Edvardsen
Leder Hålogalandrådet

Forankring og prosess

Følgende prosesser er gjennomført i forbindelse med Tromsvekstavtalen for Hålogalandsregionen.

- Gjennom 2023 orienterte fylkesrådsleder i Troms og Finnmark alle ordførere i Troms om Tromsvekstavtalene.
- Gjennom 2023 gjennomført administrative samlinger mellom fylkeskommune og de interkommunale politiske rådene.
- Invitasjon til avtaleinngåelse ble sendt fra Fylkesordfører i Troms til Hålogalandrådet, desember 2023.
- Politisk verksted om Tromsvekstavtalene, 17. januar 2024, i regi av Troms fylkeskommune.
- Administrative besøk av fylkeskommunen ute i kommunene i Hålogalandsregionen, våren 2024.
- Orientering fra administrasjon i Troms fylkeskommune overfor Hålogalandrådet, mai 2024.
- Administrative arbeidsmøter gjennom 2024 og 1. kvartal 2025.
- Arbeidsmøte 14.februar 2025 mellom fylkesordfører Troms og Hålogalandrådet.
- Arbeidsmøte 25.april 2025 mellom fylkesordfører og Hålogalandrådet.
- Avtale vedtatt av Hålogalandrådet 9. mai 2025.
- Avtale vedtatt av Troms fylkesting 17. juni 2025.